

Nemzetközi Színházi Intézet ITI

Az Előadóművészetek Világszervezete

Színházi világnapi üzenet 2025 március 27.

Az üzenet szerzője: Theodoros TERZOPOULOS, Görögország

Színházigazgató, tanár, író, az Attis Színházi Társulat alapítója és művészeti vezetője, a Színházi Olimpia ihletője és a Nemzetközi Színházi Olimpiai Bizottság elnöke

magyar fordítás

Színházi Világnapi Üzenet 2025-ben Theodoros TERZOPOULOS-tól

Egy olyan világban, ahol elszegényedett polgárok a virtuális valóság börtöncelláiba zártnak, fullasztó magányukkal körülárkoltan léteznek – vajon meghallja-e a színház a segélykiáltásokat? Egy olyan világban, ahol totalitárius rendszerek kontrollja és elnyomása alatt robotokként kell leélni az életet.

Aggasztják vajon a színházat az olvadó jégsapkák, az ökológiai pusztítás, a globális felmelegedés, a biológiai sokféleség masszív csökkenése, az óceánok szennyezettsége, az egyre gyakoribb erdőtüzek és a szélsőséges időjárási jelenségek? Lehetséges, hogy a színház az ökoszisztéma aktív részévé váljon? Sok éve figyeli már a színház az emberiség bolygónkra gyakorolt hatását, de még mindig nem tud mit kezdeni ezzel a problémával.

Szorong-e a színház azon, amivé az emberi létezést a 21. század átformálja? Az állampolgárt manipuláló politikai és gazdasági érdekek, médiahálózatok és véleményformáló cégek. A közösségi média – még ha meg is megkönnyíti – a kommunikáció nagy alibije, mert biztosítja a szükséges és biztonságos távolságot a másik embertől. A másik embertől, a mástól, az idegentől való félelem átható érzése uralja gondolatainkat és tetteinket.

Működhet-e a színház a különbözőségek együttélésének műhelyeként vérző traumáink figyelembevételével?

A vérző trauma arra ösztönöz, hogy rekonstruáljuk a Mítoszt. Heiner Müller szavaival élve: "A mítosz egy aggregátor, egy gép, amihez mindig új és új gépek csatlakoztathatók. Addig szállítja az energiát, amíg a növekvő sebesség fel nem robbantja a kulturális mezőt" – én még a barbárság mezejét is hozzátenném.

Vajon a színház reflektorfénye képes megvilágítani a társadalom traumáit ahelyett, hogy félrevezető módon önmagára irányítja a figyelmet?

Ezek olyan kérdések, amikre nincs végleges válasz, mert a színház a megválaszolatlan kérdéseknek köszönhetően létezik és tartja fent magát.

Kérdések, melyeket Dionüszosz vetett fel áthaladva szülőházán, az ókori színházon, és folytatja néma menekülőútját a háború tájain, ma, a Színházi Világnapon.

Nézzünk Dionüszosz, a színház és a mítosz eksztatikus istenének szemébe. Dionüszosz, aki egyesít múltat, jelent és jövőt, a kétszer született, Zeusz és Szemelé gyermeke, a fluid identitás kifejezője, nő és férfi, dühös és kedves, fenséges és állati, az örület és értelem határán, rend és káosz, élet és halál közt egyensúlyozó akrobata. Dionüszosz alapvető ontológiai kérdése: “mivégre ez az egész?” – a kérdés, ami a mítosz gyökerének és az emberi rejtély sokrétű dimenzióinak egyre mélyebb vizsgálata felé tereli az alkotót.

Új narratív utakra van szükségünk, amelyek célja az emlékezet ápolása és egy új erkölcsi és politikai felelősség formálása, hogy kiléphessünk a mai középkor sokféle formát öltő diktatúrájából.

Theodoros Terzopoulos

Magyar fordítás: Németh Nikolett